

ITUA

ProAgria Etelä-Pohjanmaan jäsenasiakaslehti

2 • 2021

Rannan tilalla hyvin suunniteltu on puoliksi tehty ▶12

Vesitalous näkyy satotasossa ▶8

Hiilijalanjäljen metsästys ▶16

Uudet tukitaulukot ▶18

10

Kokemuksia täydennyskylvöistä nurmille

8

Kasvustokäynti avaimena hyvään satoon

20

Jättipalsamista eroon hävitystyöllä

22

Vuoden 2021 maisematekokilpailu on avattu

14

Laiduntaminen on kustannustehokas juttu

TÄSSÄ NUMEROSSA

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Ajankohtaista
- 6 Kasvinsuojelu alkaa suunnittelusta
- 7 Mitkä ovat viljelysi tavoitteet
- 8 Vesitalous näkyy satotasossa
- 8 Kasvustokäynti avaimena hyvään satoon
- 10 Kokemuksia täydennyskylvöistä nurmille
- 11 Millaista säilörehua maitotila tarvitsee?
- 12 Rannan tilalla hyvin suunniteltu on jo puoliksi tehty
- 14 Laiduntaminen on kustannustehokas juttu
- 15 Eläinlääkärin palsta
- 16 Hiilijalanjäljen metsästys maitotilalla
- 18 Tukitaulukot
- 20 Jättipalsamista eroon hävitystyöllä
- 22 Maa- ja kotitalousnaiset
- 23 Yhteystiedot

ProAgria
Etelä-Pohjanmaa

ITUA 2 • 2021

ProAgria Etelä-Pohjanmaan jäsenasiakaslehti.
Lehti ilmestyy neljästi vuodessa.
Painos 9 000 kpl.

www.proagria.fi/ep

LEHDEN JULKAISIJA ProAgria Etelä-Pohjanmaa,
Huhtalantie 2, 60220 Seinäjoki, p. 06 416 3111,
faksi 06 416 3448PÄÄTOIMITTAJA Henri Honkala
p. 040 827 7100, henri.honkala@proagria.fiTOIMITUSSIHTEERI Miia Lenkkeri-Tamminen
p. 0400 159 118, miia.lenkkeritamminen@proagria.fi

KANNEN KUVA Maija Saanio

ILMOITUKSET Seppo Laitila
p. 0400 954 747, mainosseppo@netikka.fiULKOASU JA TAITTO
I-Mediat Oy / Luovat palvelut

PAINO Botnia Print Oy

Edustajiston vaalit lähestyvät – lähde ehdokkaaksi

MEILLÄ ON vaalivuosi käynnissä. Edustajiston vaalit käydään syksyllä 2021. Nyt on aika pohtia, olisiko minusta ehdokkaaksi, vai tunnenko sopivan ehdokkaan, joka olisi sopiva ajamaan meidän ja eteläpohjalaisen maatalouden asiaa. Jäsenalueita meillä on viisi ja jokaiselle alueelle kaivataan hyviä ehdokkaita ehdolle. Jäsenalueemme ovat Suupohja, Kauhava, Seinäjoen seutu, Järvialue ja Kyrönmaa.

EDUSTAJISTON
VAALIT
SYKSYLLÄ 2021

ProAgria Etelä-Pohjanmaa on yhdistys, jonka päätarkoitus on maatalouden ja muiden maaseutu-elinkeinojen kehittäminen sekä maaseudun ihmisten aineellisen ja henkisen hyvinvoinnin edistäminen. Olemme Suomen monipuolisimman keskuksen ja palvelujamme käyttää yli 3000 maatilaa maakunnassamme. Olemme auttaneet yli 150

vuoden ajan maatiloja ja maaseutua menestymään.

ProAgria Etelä-Pohjanmaa ry on maakunnallinen, vaikuttava yhdistys, jolla on yli 3000 jäsentä. Järjestössämme ylittä päätösvaltaa käyttää jäsenten valitsema 30-henkinen edustajisto.

Haluaisitko olla mukana päättämässä, mihin suuntaan toimintaa kehitetään maatalouden ja maatalousyrittäjien hyväksi? Hae mukaan ehdokkaaksi! Edustajistossa pääset vaikuttamaan ProAgrian kehittämiseen ja strategiaan sekä päättämään maakuntamme suurimman neuvontajärjestön suunnasta ja kehityksestä maataloutemme hyväksi.

Kysy lisää ProAgria Etelä-Pohjanmaan vaaleista minulta, Juha-Matti Toppari, p. 043 825 2806 ♦

JUHA-MATTI
TOPPARI
liiketoiminta-
päällikkö,
vaalipäällikkö

Uudet kasvat

Ohri Luoma Saija,
kasvintuotannon
asiantuntija

Dahlvik
Mikael, talous-
asiantuntija,
TalousDigi-hanke

Hämäläinen
Marianne,
tilipalvelu-
asiantuntija

Luoma Marjut,
tilipalvelu-
asiantuntija

Täytämme EU-tukipaperisi kuntoon

HELPOTA KEVÄTTÖITÄSI ja tilaa meiltä EU-tukipapereiden täyttö. ProAgrian vastuuvakuutetut asiantuntijat täyttävät vuosittain ison kasan suomalaisten maatilojen tukipapereita. Takakannen yhteystietolistaan on merkitty tähdellä kaikki EU-tukipapereissa sinua auttavat. Ollaan yhteyksissä. ♦

Jokainen tarvitsee omat johtamisen askelmerkit

Maatilojen johtaminen on ollut kaikkien huulilla jo jonkin aikaa. Asia on noussut keskusteluun, maatilojen kannattavuuskehitys on ollut vaatimatonta jo pitkään.

Onko maatilan johtaminen jotenkin erityistä? Ei. Tilan johtaminen ei pohjimmiltaan eroa mitenkään muiden yritysten johtamisesta. Yrittäjälle itselleen itsensä johtaminen on tärkein johtamisen osa-alue. Tilalla on myös talouden, tuotannon ja henkilöstön johtamista. Pohjimmiltaan kaikki maatalousyrityksessä tapahtuvat päätökset viljelykasvivalinnasta investointipäätöksiin ovat johtamista. Rakennkehityksen myötä maatilojen keskikoko ja varsinkin isoimman kymmenyksen kokoluokka on kasvanut. Tämän vuoksi johtamisen merkitys on noussut valokeilaan.

Olemme tunnustaneet tarpeen ja kysynnän johtamispalveluille. Tämän vuoksi meilläkin on nyt töissä johtamisen ammattilaisia. Etenkin strateginen johtaminen ja henkilöstöjohtaminen ovat uusia osaamisalueitamme, joihin meitä saa haastaa kumppaniksi.

MEILLÄ
TYÖSKENTELEE
JOHTAMISEN
VAHVOJA OSAAJIA.

Johtamisessa ei ole kyse avaruustieteestä. Koska maatalous on monesti yksin tai perheenä yrittämistä, niin keskustelu ääneen omista tavoitteista, ideoista ja suunnitelmista auttaa hahmottamaan omia ajatuksia. Jokainen maatila on erilainen ja jokaisella maatalousyrittäjällä on omat tavoitteensa. Tämän vuoksi mikään yleisohje ei ole toimiva, vaan ratkaisut on mietittävä tila- ja yrittäjäkohtaisesti.

Meidän kanssamme on turvallista sparrata omaa toimintaanne. Luodaan yhdessä askelmerkkien yritystoiminnan kehittämiseen. #onnistummeyhdessä ♦

Henri Honkala

HENRI HONKALA
toimitusjohtaja

NEUVO
**YARMUUTTA!
RATKAISUJA!
TULEVAISUUTTA!**

HYÖDYNNÄ AIEMPAA SUUREMPI NEUVO-RAHA

Neuvo-rahaa voi saada nyt 15 000 euron edestä aikaisemman 10 000 euron sijaan. Kysy meiltä lisää ja hyödynnä rahat!

TULE EHDOKKAAKSI SYKSYN EDUSTAJISTON VAALEIHIN

ProAgria Etelä-Pohjanmaan edustajiston vaalit ovat syksyllä 2021. Olisiko sinusta ehdokkaaksi? Kysy lisää:
► juha-matti.toppari@proagria.fi

RAHANARVOISIA ETUJA JÄSENILLE

ProAgria Etelä-Pohjanmaan yritysäsenten edut 2021 ovat rahanarvoisia. Kurkkaa edut
► www.proagria.fi/ep/jäsenyys

Tiedätkö kahvipaketin arvon?

Kun yrityksessä työskentelevät ihmiset voivat hyvin, he pyrkivät tekemään parhaansa. Ihmisten johtamista yrityksissä siis myös tarvitaan. Laadukkaalla ihmisten johtamisella on positiivinen yhteys yrityksen liikevaihtoon ja tuottavuuteen.

Työssä onnistuminen ja työtyytyväisyys on monen tekijän summa. Jotta onnistumisen riemua voi tuntea, pitää tietää mitä on tekemässä, tuntee roolinsa ja mihin on pyrkimässä. Pituushyppääjäänkin hyppää kisoissa pituutta, ei hän osallistu seiväshyppyyn tai kymppitonille. Hän on pituushyppääjä, koska hänellä on osaamista ja potentiaalia siihen sekä halu ja mahdollisuus kehittää itseä. Urheilussa kuten missä tahansa muussakin työssä hyvin asetetut ja aikataulutetut tavoitteet haastavat ja motivoivat positiivisesti.

TYTYVÄINEN TYÖNTEKIJÄ
Motivoitunut ja työhönsä tyytyväinen työntekijä on työyhteisölle tärkeä voi-

MOTIVOITUNUT HENKILÖ JOHTAA ITSEÄÄN.

mavara. Motivoitunut henkilö on lähtökohtaisesti parempi itsensä johtaja, innovatiivisempi ja aktiivisempi työntekijä. Itseohjautuvuus työntekijälle tulee suuremman kuvan ymmärtämisen kautta – ”hakkaanko kiviä vai rakennanko katedraalia”.

TEKEMISELLE MERKITYS
Me etsimme kaikelle tekemiselle merkityksiä ja selityksiä, ja jos emme koe tekemistä mielekkääksi, emme motivoidu. Sisäisen motivaation

työtyytyväisyys liittyykin vahvoihin itsensä toteuttamisen ja kehittämisen tarpeisiin. Ulkoisissa motivaation lähteissä palkkioiden lähde on ihmisen ulkopuolella kuten työssä koettu arvostus ja vaikuttavuus sekä turvallisuuden tunne.

PALKITSEMINEN
Miten teidän yrityksessä palkitsemisella motivoidaan? Palkitsemisessa voi olla selkeitä toimintatapoja eli asetetaan tavoitteita ja kun ne saavutetaan, onnistumista juhlietaan. Palkitseminen on myös arjessa nähtyä ja koettua sekä siihen reagointia. Eräissä koulussa kouluruokalan esimies tuli tervehtimään ruokalan väkeä. Hän halusi kiittää ruokalan väkeä joustav-

vuudesta edellisviikolla yhtenä päivän tulleesta yllättävästä tilanteesta. Esimies toi kiitoksena kahvipaketin. Ruokalan väki laittoi paketin taukopyydälle, jossa se muistutti kiitoksista. He totesivat myös, että kahvipaketti aukaistaan ja juodaan kiitoskahvit sitten, kun kaikki ovat paikalla.

Olen apunasi tilan henkilöstöasioiden ratkaisemiseksi, ota yhteyksiä, Sari, puh. 043 826 8643, sari.morri@proagria.fi ♦

SARI MORRI
Asiantuntija,
henkilöstöjohtaminen

Sukupolvenvaihdoksen askelmerkit

Milloin sukupolvenvaihdoksen suunnittelu kannattaa aloittaa? Sukupolvenvaihdoksen suunnittelu kannattaa aloittaa jo useampi vuosi ennen sukupolvenvaihdoksen toteutumista. Oikea hetki on, kun uusi yrittäjä on itse valmis kantamaan vastuun tilan hoidosta ja luopujat ovat valmiita tämän vastuun jatkajalle antamaan. Sukupolvenvaihdoksessa jatkajalle voidaan luovuttaa joko koko tila tai osa maatilasta.

Olen kuullut osittaisista sukupolvenvaihdoksista. Mitä se tarkoittaa?
Osittaisessa sukupolvenvaihdoksessa jatkajalle myydään osa maatilasta. Tämän jälkeen maatala jatkaa toimintaansa jatkajien ja vanhempien muodostamana maatalousyhtymänä siihen asti, kunnes loputkin maatilasta myydään jatkajalle.

Kuinka sukupolvenvaihdosprosessi alkaa?
ProAgrian omistajanvaihdosasiantuntija tekee tilalle ensin sukupolvenvaihdoksen esiselvityksen. Esiselvitystapaamisella tarkastellaan lähtötilannetta kokonaisuudessaan ja mahdollisuuksia sukupolvenvaihdoksen toteuttamiselle. Esiselvitysvaiheessa selvitetään tilan käypä arvo ja haarukoidaan tilan kauppasummaa sekä tarkastellaan tilakaupan vakuusraamaksi eri kauppasummilla.

Tarvitaanko laskelmia?
Maksuvalmiuslaskelma- ja kannattavuuslaskelmaa laaditaan jo alkuvaiheessa. Laskelmien avulla pystytään paremmin hahmottamaan, miltä tilan maksuvalmius ja kannattavuus näyttävät eri kauppasummilla sekä se, onko mahdollista saada aloitusavustusta ja korkotukilainaa. Usein myös tilan tuotantosuunta vaihtuu sukupolvenvaihdoksen yhteydessä ja laskelmien avulla pystytään samalla selvittämään myös näiden suunnitelmien toteuttamiskelpoisuutta. Pankkiin kannattaa olla myös yhteydessä hyvissä ajoin tilakaupan rahoitusmahdollisuuksien selvittämiseksi.

Kuinka homma sitten etenee?
Kun tila kauppasumma on selvillä ja sukupolvenvaihdos häämöttää vuoden sisällä, Ely-keskukseen laitetaan hakemus aloitusavustuksesta ja korkotukilainasta. Hakemukseen tarvitaan liitteeksi mm. luonnoskauppari ja liiketoimintasuunnitelma. ProAgrian asiantuntijat laativat luonnoskauppari ja liiketoimintasuunnitelmaa sekä avustavat hakemuksen teossa. Kun myönteinen päätös on Ely-keskuksesta saatu, sovitaan lopullisten kauppari laadinta sopivaan ajankohtaan. ProAgrian omistajanvaihdosasiantuntijat voivat laatia myös lopulliset kaupparit sekä hoitaa tarvittavat viran-

omaisilmoitukset yrittäjän puolesta muun muassa verohallintoon.

Vastaajana Kaija Ala-Luukko, toimialapäällikkö Johtaminen, talous- ja tilipalvelut ♦

KAIJA ALA-LUUKKO
toimialapäällikkö

OLAVI KUJA-LIPASTI
erityisasiantuntija, yhtiöittäminen,
omistajanvaihdokset, verotus

ELLA HARJU-KIVISTÖ
asiantuntija, tilipalvelut, Seinäjoki,
Kauhajoki

Maksuton Bisnes+ tehokäyttöön

Maksuton Bisnes+ kokoaa tilasi tulokset ja mittarit yhteen helppokäyttöiseen ja selkeään näkymään. Bisnes+ on kehitetty viljelijöiden toiveesta saada palvelu, joka kokoaa kaiken tilan toimintaan oleellisesti liittyvän tiedon yhteen hyvin jäsennehtyyn sähköiseen näkymään.

Käytätän jo tätä palvelua? Palvelussa voit

valita itsellesi tärkeimmät mittarit 60:n mittarin joukosta. Bisnes+:ssa on mittareita kasvintuotannon, maidontuotannon, naudanlihantuotannon, talouden ja työajankäytön johtamiseen. ProAgrian asiantuntijat auttavat sinua asettamaan tavoitteita ja seuraamaan niiden toteutumista.

► www.bisnesplus.fi ♦

Tunnetko omat tulosi?

HYVÄ LÄHTÖKOHTA talouden hallintaan on talouden tunnuslukuihin perehtyminen. Siihen saa myös apua talous- ja tilipalveluasiantuntijoilta. Oma kulu- ja tuloarvenne kannattaa tuntea ja budjetoida tulevaa. Maksuvalmiuslaskenta on aina hyvä teettää. Sen avulla selvitetään eletäänkö kädessä suuhun vai onko talous tasapainossa. Tiedämme tapauksia, joissa maksuvalmiuslaskelman jälkeen on saatu kova kulukuri päälle. Tämä on näkynyt siten, että yksittäisiä kulueriä on saatu jopa yli 50 % pienemmäksi. Kysy meiltä lisää! ♦

ProAika kerää tietoa työajan käytöstä

MAATILOILLE SUUNNITELTU työkalu, ProAika, on helppokäyttöinen sovellus työajan seuranta-tiedon keräämiseen. Valmiiden maatiiloille suunniteltujen työtehtävien lisäksi voit myös lisätä omia seurattavia työtehtäviä sovellukseen. Puhelimella käytettävä näppärä sovellus tuottaa kattavia raportteja ajankäytöstä työvaiheittain ja työntekijöittäin.
► www.proagria.fi/proaika ♦

Kasvinsuojelu alkaa suunnittelusta

Kasvinsuojelukausi on iso ponnistus kevättöiden jälkeen. Suunnittele se huolella. Tarkista muistiinpanoistasi mitä rikkakasveja, kasvitautoja ja tuholaisia pelloilla viimeksi oli. Viime vuosi oli erittäin otollinen rikkakasvien lisääntymiselle. Varsinkin hukkakauratilan laajeni. Ongelmalliset rikot, kuten valvatti, ohdake ja hukkakaura, kannattaa huomioida. Lämpimät kevät ovat myös lisänneet alkukasvukauden tuholaispainetta.

Kasvinsuojelukauden alkaessa havainnoi ja tunnista rikot sekä taudit ja toteuta oikeanlainen torjunta. Lue aina käyttöohjeet purkin kyljestä tai käy tarkistamassa Kemidigin kasvinsuojeluinerekkisteristä ajantasaiset tiedot. Sieltä löytyy mm. valmisteen rekisteröinnin voimassaolo sekä luvan viimeinen voimassaolopäivä. Myös lyhytaikaiset laajennetut ns. Minor use -käyttökohteet ja luvat voi sieltä tarkistaa.

Kasvinsuojeluaineissa on rajoituksia pohjavesialueilla ja vesistöjen läheisyydessä. Jos olet epävarma näistä, niin ne voit tarkistaa Vipu-palvelussa kartoista.

PARAS AIKA RUISKUTTAA

Aikainen aamu on paras mahdollinen ajankohta ruiskutuksille. Silloin kasvien ilmaraot ovat auki ja tehoaineet

KASVINSUOJELUKOULUTUS JA TUTKINTOTILAISUUS SEINÄJOELLA 1.6.2021.

Ilmoittaudu:
► www.proagria.fi/ep/tapahtumat

KASVINSUOJELU-RUISKUNTESTAUKSET ALKAVAT KESÄN ALUSSA!

Seuraa ilmoittelua
► www.proagria.fi/tapahtumat

VINKKI

Millä Pujon saa pois pelloilta?

Varaa siihen seoksesta Ariane S 2,0 L + Starane XL 0,5 L tai vastaava eri kaupan nimellä oleva tuote.

kulkeutuvat sisään kasviin. Kasvi on myös toipunut edellisen päivän mahdollisesta lämmöstä. Tuuliolosuhteet ovat hyvät ja kaste parantaa tehoa.

Hellesäällä ruiskutukset kannattaa jättää väliin mutta tuulisella säällä on mahdollista vähentää riskiä tuulikulkeumaan tuotteella, joka muuttaa pisarakokkoa ja parantaa ruiskutustarkkuutta. Katso myös huolella valmistajien etikettien ohjeistukset ruiskutusolosuhteista.

TANKKISEOS

Tankkiseokseen voit yhdistää turvallisesti rikka-aineen, säätteen, tautiaineen ja lehtilannoksen. Liian monen

KASVINSUOJELUN MUISTILISTA

- Kasvinsuojelututkimuksen pitää olla voimassa. Uusi se osoitteessa ► www.proagria.fi/tutkinto tai kysy meiltä apua.
- Kasvinsuojeluruiskun testauksen pitää olla voimassa, kun ruiskutukset alkavat. Ruiskuttaa ei saa testaamattomalla ruiskulla. Testaamme ruiskuja ympäri maakuntaa kesäkuusta alkaen.
- Hanki haponkestäviä suojaimia (käsineet, saappaat, esiliina).
- Tarkista, ovatko säilössä olleet kasvinsuojeluaineet käyttökelpoisia.
- Säilytä valmisteet niiden omilla alkuperäisissä purkeissa.
- Varaa imeytysmateriaalia mahdollisen vahingon varalta.
- Ennen työn alkua, tarkista ja huolla ruisku sekä varmista ruiskun puhtaudesta.

aineen seokset voivat jo aiheuttaa kasvustoon vioituksia. Hukkakauran torjunnan suosittelemme tekemään omana ajokertanaan jo ihan senkin vuoksi, että ajankohta osuu paremmin kohdalleen torjuttavalle rikalle.

Kertauksena aineiden sekoitusjärjestys tankkiseoksissa:

1. Raemaiset rikka-aineet
2. Nestemäiset tautiaineet
3. Nestemäiset rikka-aineet ja kasvusäätteet (klormekvatti, Moddus)
4. Lehtilannoitteet
5. Hapammat kasvinsäätteet (Cerone, Terpal)
6. Kiinnitteet
7. Pese ruisku
8. Muista ruiskun pesu vaihtaessasi viljan rikka-aineista öljykasveille, varsinkin jos olet käyttänyt pienannosaineita viljoille. Öljykasvien liuotin pohjaiset tuotteet irrottavat säiliön seinästä tehoainetta ja se vioittaa herkkiä kasveja.

Huomioi suunnitelmassa resistenssin muodostumisen mahdollisuus niin rikkakasveilla kuin kasvitaudeilla. Varaudu vaihtamaan käytettävää tehoaineryhmää kolmen vuoden välein tai käytä tehoainet seoksia. Näin vältetään isoilta ongelmilta ja kasvinsuojelu kokonaisuudessaan on edullisempaa toteuttaa.

Teemme kasvinsuojelusuunnitelmia. Jos sinulla on Neuvo-rahaa käytettävissäsi, palvelu voidaan tehdä Neuvo-rahalla. ♦

PÄIVI KOIVUSALO
kasvintuotannon asiantuntija

JUHA-MATTI MÄKI-PERNA
kasvintuotannon asiantuntija

Sikatilat tarvitsevat laadukasta viljaa

KOTIMAINEN REHUVILJA on sikojen ruokinnan perusta. Sikojen ruokinnassa ravintoainekoostumus ja energiapitoisuus ovat tärkeässä roolissa. Sioilla on omat erityistarpeensa ruuan suhteen eri tuotantovaiheissa. Viljan valkuaistasot ovat olleet paikoin heikkoja ja pienikin erä laadultaan heikkoa viljaa vaikuttaa välittömästi muun muassa sikojen kasvuun. Viljan

kuivatus nostaa sikatilalle rehuviljan kustannuksia.

Suomalaisille sikatiloille kotimaisuus on tärkeä asia ja siihen halutaan panostaa. Tästä syystä, enenevässä määrin sikatilat hyödyntävät kotimaista valkuaista sikojen ruokinnassa. Herne ja härkäpapu ovat erinomaisia valkuaisten korvaajia siojalle. Herne ja härkäpapu ovat myös hyviä kasveja

sikatilojen usein viljapainotteiseen viljelykiertoon. Herne ja härkäpapu sitovat kasvukauden aikana maahan tyyppeä, sekä parantavat maan kasvukuntoa.

Edellisten vuosien märät syksyt toivat oljen saantiin suuria vaikeuksia, kun kuivaa olkea ei monilla tiloilla saatu ollenkaan. Viime kasvukaudella sai monet sikatilat korjattua olkea

pelloilta kuivikkeeksi ja virikkeeksi, mutta kuivan kesän vuoksi olkimäärä hehtaarilla oli hyvin niukkaa. ♦

JUULIA KUJA-LUOPA
kasvintuotannon asiantuntija

Kasvukaudella kannattaa teettää analyysijä kasvustosta.

Mitkä ovat viljelysi tavoitteet

TAVOITTEIDEN ASETTAMINEN viljelylle saattaa alkuun kuulostaa oudolta idealta. Eikö jokainen viljelijä halua saavuttaa laadukaimman ja suurimman mahdollisen sadon? Voi kuitenkin olla hyödyllistä pysähtyä miettimään omien lohkojen potentiaalia. Katsaus saavutettuihin tuloksiin auttaa tarkastelemaan omaa viljelyä uudesta näkökulmasta. Sen avulla on helppo pohtia viljelylle uusia suuntia.

KATSE MENNEESEEN

Ennen viljelysuunnittelun alkua kannattaa aina luoda silmäys aiempiin vuosiin ja odotusten toteutumiseen. Jos toiveissa on esimerkiksi satomäärän kasvattaminen, voi aiempien vuosien satomäärien tutkiminen näyttää mihin tuotantopanoset ovat minäkin vuonna riittäneet. Kun saavutettuja satoja verrataan omiin toiveisiin, on helpompaa pohtia sopivat tavoitteet sekä tarvittavat panokset niiden saavuttamiseksi.

MAAPERÄANALYYSI

Oikein otettu maaperäanalyysi kertoo paljon lohkon kasvukun-

nosta ja tarpeista. Esimerkiksi uusien lajikkeiden tai lannoitteiden soveltuvuutta on helppo tarkkailla aiempien vuosien satopotentiaalin ja ajantasaisen maaperätietojen avulla. Tavoitteiden pohtimisessa kannattaa miettiä myös tavoitteiden toteutumiseen tarvittavaa aikaa. Esimerkiksi maaperän viljavuuden kasvataminen on useamman vuoden kestävä projekti.

PELTOKIERROS

Seuranta on myös tärkeää. Kasvukaudella voi käydä tutkimassa esimerkiksi maan rakennetta tai teettää analyysijä kasvustosta. Kasvukaudella tehty peltokierros ja teetetut tutkimukset voivat auttaa näkemään myös lohkon sisäisiä vaihteluita. Havainnot helpottavat tekemään entistä parempia ja täsmällisempiä suunnitelmia tulevaisuudessa. ♦

TERHI KORPI

kasvintuotannon asiantuntija

Hyvä vaihtoehto viljelykierrolle KUMINANVILJELY

Kiinnostaako sopimusviljely?
SOITA 050-4440524,
Kjällberg

Caraway Finland

www.carawayfinland.fi

Harjun Turve

PALA - JA KUIVIKETURVETTA KOTIIN KULJETETTUNA!

Kysy maksuaika mahdollisuutta!

JUSSI HARJU
0400 164 071
harjunturve.fi

VILOMIX PALVELEE KOTIOVELLE

Tuotteita nautakarjalle, sioille, hevosille, lampaille, siipikarjalle ja turkiseläimille. Laadukkaita, vitamiini-, energia-, hivenaine-, ja rautavalmisteita, erikoiskivennäisiä sekä hygieniatarvikkeita.

Kotiin kuljetus. Kysy lisää!

Kauko Korpi
alue-edustaja, Etelä-Pohjanmaa
kauko.korpi@vilomix.farm
puhelin 045 162 7555

info@vilomix.fi
www.vilomix.fi

Vilomix

OSTAMME RYPSIÄ
myös luomurypsiä

Meiltä suomalaisen Rypsipuriston, irtona/700 kg sk

ALAVUDEN ÖLJYNPURISTAMO

Ota yhteyttä!
Puh. 040-189 5530, Järviluomantie 24, 63300 Alavus,
info@alavuden.fi, www.alavudenoljynpuristamo.fi

Orgaanisen aineksen väheneminen pellossa heikentää pellon mururakennetta. Maan mururakenteen kesto voi testata liottamalla maata vedessä. Mitä nopeammin kokkare maata liukenee veteen niin sitä heikompi on maan mururakenne. Hyvälaatuiset murut maassa kestävät sadetta ja varastoivat kosteutta sekä ravinteita. Kuvan näytteet samalta lohkolta. Maalaji hienohieta. Oikealla hyväarakenteinen maa, jossa on jatkuva syväjuurinen kasvipeite (kirkas vesi) sekä vasemmalla pitkään viljan viljelyssä ollut lohko (samea vesi).

Vesitalous näkyy satotasossa

Pellon heikentynyt vesitalous on usein merkittävin syy alentuneeseen satotasoon. Pellolla on liikaa vettä keväällä tai runsaiden sateiden jälkeen. Kasvi voi myös kärsiä vedenpuutteesta, jos kasvin juuristo ei pääse riittävän syvälle. Märkydestä kärsivälle pellolle voi päätyä lohkon ulkopuolisia vesiä.

SALAOJITUKSESTA

Hyväkään salaojitus ei riitä kuivatamaan peltoa keväällä, jos metsästä pääsee sulamisvedet pellolle. Salaojitus voi olla toimiva, mutta pelto märkä, jos pellostä löytyy tiivistyneitä vettä läpäisemättömiä kerroksia. Vettä läpäisemättömiä kerroksia peltomaahan aiheuttavat pellon tiivistyminen sekä maan heikentynyt mururakenne.

Heikentyneen mururakenteen voi todeta pellon liettymisenä. Liettyvässä maassa maahiukkaset liikkuvat veden mukana ja ojaan päätyessään vesi on sameaa. Vuosien mittaan nämä liikkeelle lähteneet maahiukkaset laskeutuvat salaojaston imuojien pohjalle (lisäävät salaojien huuhtelutarvetta) tai jatkavat matkaansa kuivatusvesin mukana lähivesistöön.

MURURAKENNE

Hyvin toimivassa maassa on koko ruokamultakerroksen paksuinen vettä kestävä mururakenne. Pellon tiivistymiä ja maan mururakenteen vedenkestoa voi testata nopeasti. Penetrometri on laite, joka kertoo miten tiivistä maa on, sekä missä syvyydessä pahimmat tiivistymät esiintyvät.

Viljelyhistorialtaan erilaisissa pelloissa tiivistymät esiintyvät eri syvyyksissä. Esimerkiksi myöhäinen kyntö märissä olosuhteissa tiivistää maan kyntökerroksen alapuolelta. Yksipuolinen viljan tai perunan viljely tiivistää peltoa koko muokkauskerroksen osalta, koska pellon mururakenne heikenee. Pellon pintaosassa mururakenteen heikentyminen näkyy pellon liettymis- ja kuorettumis-herkkytenä. Toisaalta hyvälaatuisen vettä kestävä mururakenne parantaa kasvin ravinteiden ja veden saantia sekä helpottaa kasvin juuriston kasvua. Hyväarakenteisessa maassa kasvin juuret tunkeutuvat syvälle ja levittäytyvät laajalle. Multava, hyväarakenteinen maa imee, läpäisee ja suodattaa vettä. Hyvä mururakenne ja multavuus lisää pellon veden ja ravinteiden varastointikykyä sekä vähentää kuivatusvesien ravinnekuormaa.

KASVUKUNNON ARVIOINTIA

Pellon kasvukunnon arvioinnissa selvitetään maan fysikaalisia ja biologisia ominaisuuksia ja mitä korjaavia toimenpiteitä maan kasvukunnon parantamiseksi voisi tehdä. Tilaa maan kasvukunnon arviointi ja ongelmalohkojen parannussuunnitelma Neuvo 2020 -palveluna. Tutkimusmenetelmänä käytetään lapiioanalyysia eli maasta otetaan lapiopiston kokoinen maanäyte, jota arvioidaan eri tavoin. Maanäytteestä ja kuopasta arvioidaan ojituksen toimivuutta, veden imeytymistä, maan tiiviyttä, maan mururakennetta ja liettymis-herkkyttä. Lohkokohtaiseen arviointiin kuluu aikaa noin 10-15 min / maanäyte.

Teksti on osa Pohjanmaan Ravinneratas -hanketta. Hankkeen tavoitteena on tehostaa pohjalaismaakuntien ravinnevirtojen (lannan) hyödyntämistä sekä vähentää vesistökuormitusta ja parantaa hankealueen vesistöjen tilaa. ♦

JARI LUOKKAKALLIO
luomukasvin-
tuotannon
asiantuntija

Kasvustokäynti avaimena hyvään satoon

Kasvustokäynnit ovat tärkeitä, kun tavoitellaan parasta mahdollista satoa. Ne ovat viljelijän ja asiantuntijan tärkeitä käytännönläheisiä ja hyödyllisiä kohtaamisia. Käynnin ajankohta riippuu viljeltävästä kasvista ja siitä, mitä asioita pellossa halutaan tutkia.

Viime vuosien vaihtelevat olosuhteet ovat vaikuttaneet tuotantopanosten optimaaliseen käyttöön. Esimerkiksi viime kesänä havaittiin useilla lohkoilla rikin puutosta, joka johtaa kasvin kasvun hidastumiseen, vaikka maassa olisikin typpeä tarjolla. Typen- ja rikin puutosoireet sekoitetaankin herkästi keskenään. Kasvilla pitää olla saatavilla rikkiä, että se voi hyödyntää typpeä kasvuun. Jos asia huomataan riittävän ajoissa, niin on mahdollista tehdä lisälannoitus runsasrikkisellä typpilannoitteella.

RISKIENHALLINTAA

Kasvustokäynti on yksi osa tilan riskienhallinnassa. Kasvustojen tarkkailu koko kasvukauden ajan antaa tietoa

tehtäville toimenpiteille. Käynnillä havainnoidaan, näyttääkö kasvusto hyvinvoivalta ja onko se riittävän tiheä, lisäksi voidaan mitata typpi- ja mangaanipitoisuuksia. Penetrometrillä voidaan mitata maan tiivistymistä ja kuoppatestillä saadaan tietoa maan rakenteesta.

AVAIN HYVIIN SATOIHIN

Maan rakenne ja hyvä vesitalous on avain hyviin satoihin. Lehtivihreän määrää voidaan tarkastella kasvukaudella, joka kertoo typpilannoituksen riittävydestä. Hyödynnämme toisinaan kasvustokäynneillä myös dronea kasvustojen kartoittamisessa satokasvilla. Dronella kierretään kuvaten lohkoa ja esimerkiksi nähdään mahdollisia harvoja kohtia kasvustossa sekä nähdään lohkon vesitalouden tilannetta. Jos vaikka huomataan, että lohkolta on notkelmia, jotka keräävät liikaa vettä, niin pellon pinnanmuotoilu on hyvä keino parantaa mm. syyskasvien onnistumista lohkolta.

Jos haluaa tarkastella omien loh-

kojensa typen vapautumista, voidaan lohkolle tehdä kolme eri lannoituskoetta.

1. Tehdään nollaruutu, ei lannoiteta mutta kylvetään normaalisti
 2. Maksimiruutu, jossa typpeä annetaan n. 40-50kg enemmän kuin normaalissa lannoituksessa.
 3. Normaali lannoitus lohkolta
- Nollaruutu antaa tietoa, milloin typpeä vapautuu maasta kasville ja kuinka paljon sitä on saatavilla. Normaali ja maksimilannoituksen erot taas kertovat ravinteiden riittävydestä kasvun edessä.

Kun normaalisti lannoitettu kasvusto alkaa erottua verrattuna maksimilannoituskohtaan, tiedetään, että normaalitasolla lannoitetulla lohkolta alkaa ravinteet olla vähissä ja olisi aika tehdä lisälannoitus. Vaikka lisälannoitusta ei tehdä, niin tämä antaa tietoa seuraavan vuoden viljelysuunnitteluun.

PIENEN VAIVAN KOETOIMINTAA

Lisälannoitusta miettiessä on hyvä muistaa, onko tarkoitus saada kor-

kea sato vai esimerkiksi valkuaispitoisuutta nostettua. Tämä koelannoitus olisi hyvä toistaa samalla lohkolta uudestaan, koska maankosteus sekä lämpötila vaihtelevat vuosittain. Se vaikuttaa ravinteiden vapautumiseen kasville. Tämä on pienellä vaivalla tehtävää oman tilan koetoimintaa, mikä varmasti maksaa vaivan viljelijälle. Koeruutujen ei tarvitse olla isoja.

Lohkokohtaiset kasvustotarkkailut antavat arvokasta tietoa seuraavan vuoden viljelysuunnitelmaan. Viljelijä oppii tuntemaan lohkonsa paremmin yhdessä asiantuntijan kanssa. Kasvustokäynnillä voidaan pohtia yhdessä viljelijän kanssa miksi joku kohta lohkoista kasvaa paremmin kuin toinen.

KERÄÄ MUISTIINPANOJA

Kasvustokäynnillä tehty muistiinpanot ja havainnot ovat yksi viljelysuunnittelijan työkaluja, kun seuraavan kerran istutetaan alas viljelijän kanssa pohtimaan missä onnistuttiin ja mitä voidaan parantaa. Osa havaituista asioista voidaan lähteä korjaamaan

Kasvustojen tarkkailussa voidaan hyödyntää myös dronekuvausta.

kasvukaudella, mutta kaikki ei tapahdu heti. Juuri siksi on tärkeää, että kasvukaudelta kerätään pitkäaikaista dataa.

Esimerkiksi lajike- ja lannoitevalinnassa voidaan tarkastella edellisvuoden tuloksia. Voidaan lannoittaa eri tavalla, onko lannoitustaso ollut riittävä suhteessa lajikkeen sadontuottokykyyn, tai onko kasvilajike sellainen, millaista käyttöä tarkoittaa sadolle tavoitellaan. Nurmitiloilla olisi tärkeää muistaa, että viljelysuunnittelija,

ruokinnansuunnittelija ja viljelijä toimisivat tiiminä. Tällöin jokainen tuo omat tietonsa ja osaamisensa tilan käyttöön.

Kasvustokäynteihin voidaan käyttää Neuvo 2020 rahaa. ♦

MIKKO PRUSTI
kasvintuotannon
asiantuntija

SALAOJITUS LEPPINEN OY

SALAOJITUKSET suunnittelusta toteutukseen, Suomen uusimmalla ja nykyaikaisimmalla tekniikalla varustettua aurakonekalustoa käyttäen.

SALAOJITUS LEPPINEN OY
Puh. 0400 866 702
posti@salaojituksetleppinen.fi

www.salaojituksetleppinen.fi

Maatalouskoneiden varaosat

Iso valikoima varaosia suoraan SVH:n varastosta | Toimitus myös Postilla ja Matkahuolilla

Maatalous varaosat
010 470 9875
varaosat@svh.fi

Suupohjan varaosa ja huolto Oy
Toopeka 71
61800 Kauhajoki

Ennakoi, älä reagoi - turvaa itsesi

Suomessa maataloilla palaa noin joka toinen päivä, ja joka kolmannelle maatalayrittäjällä on kokemusta tulipalon sammuttamisesta. Tulipalon vaikutukset arkeesi ja elinkeinoosi voivat pahimmillaan olla mullistavat. Milloin olet viimeksi tarkistanut oman tilasi paloturvallisuuden?

Tunne oman tilasi vaaran paikat

Paras tapa parantaa paloturvallisuutta on ennaltaehkäisy. Tärkeää on myös, että tiedät kuinka toimia heti, kun tulipalo syttyy – silloin minuuteilla on merkitystä. Kokosimme maatalayrittäjän vinkit tilan vaaran paikkojen tunnistamiseen ja parempaan paloturvallisuuteen.

lahitapiola.fi/maatilanriskienhallinta

LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö

ReTee-hankkeessa selvitimme täydennyskylvöjen vaikutusta satoon. Peltomittakaavassa tehdyt kokeet eivät antaneet kovin selkeää kuvaa täydennyskylvön hyödyistä.

Kokemuksia täydennyskylvöistä nurmille

Nurmen täydennyskylvön tavoitteena on pitää kasvustot täystiheinä lisäämällä versotihyettä sekä paikata talven aikana tulleita aukkopaiikkoja. Näin nurmien sadontuottoa voidaan pitää pitempään korkeana. Täystiheät nurmet myös estävät rikkakasvien kasvun ja lisääntymisen. Täydennyskylvö on menetelmänä haastava ja usein voi olla vaikea havaita sen hyötyjä sadon ja laadun suhteen.

TÄYDENNYSKYLÖKOKEET

ReTee-hankkeessa selvitimme vuosina 2019-2020 täydennyskylvön vaikutusta satoon. Kokeet toteutettiin kahdella pilottitilalla käytännön viljelyyn tarkoitettuna täydennyskylvökalustolla. Täydennyskylvöt tehtiin aikaisin huhtikuussa molempina vuosina.

Kokeessa oli neljä erilaista käsittelyä:

1. ei täydennyskylvöä
2. kulon haraus, ei täydennyskylvöä
3. täydennyskylvö + haraus
4. täydennyskylvö + haraus + jyräys.

Täydennyskylvömäärä oli 10 kg/ha.

EI NÄYTTÖÄ HYÖDYISTÄ

Peltomittakaavassa tehdyt kokeet eivät antaneet kovin selkeää kuvaa täydennyskylvön hyödyistä. Tulokset vaihtelivat paljon vuosittain ja koe-aikoittain. Ensimmäisessä sadossa, jossa kevään täydennyskylvöt ei vielä näy, pelkkä kulon haraus lisäsi hie-man satoa.

Harauksen ja täydennyskylvön vaikutus toiseen ja kolmanteen satoon jäi pieneksi ja ainoastaan toisen pilottilan kolmannessa sadossa saatiin

aikaiseksi merkittävämpi sadonlisä ensimmäisenä koevuonna. Kuivissa kasvuoloissa täydennyskylvö ja haraus näyttivät jopa pienentävän satoa jonkin verran.

Täydennyskylvö jyräyksellä ei tuottanut positiivista vaikutusta satoon ja tietyissä kasvuoloissa sato jopa pieneni. Täydennyskylvön jyräminen saattoi tiivistää maata, mikä heikensi nurmen veden ja ravinteiden saantia.

KASVUOLOILLA ON VÄLIÄ

Suuren mittakaavan peltokokeissa on vaikea saada luotettavia tuloksia. Myös kesän kasvuoloilla on merkitystä. Kuivissa kasvuoloissa täydennyskylvön vaikutukset jäävät heikoksi, kun täydennetyt siemenet eivät idä kunnolla.

Nurmet, joihin täydennyskylvöt

tehtiin, olivat tiheitä eikä suuria talvituhoja esiintynyt. Parhaan hyödyn täydennyskylvöistä saa kasvustoista, jotka ovat kärsineet talvituhosta tai jotka ovat esimerkiksi perustamisen yhteydessä jääneet harvoiksi. Täydennyskylvötarvetta kannattaa pohtia syksyllä lohko lohkolta. Liikkasvun poisto syksyllä on tarpeen, jos täydennyskylvön tarvetta ilmenee, sillä kulo haittaa keväällä siementen päätymistä maahan.

Jos kasvustot ovat keväällä tiheitä eivätkä ole kärsineet talvituhosta, pelkkä kulon haraus keväällä voi olla riittävä toimenpide virkistämään nurmen kasvua. ♦

MARKKU NISKANEN
ReTee-hanke

Millaista säilörehua maitotila tarvitsee?

Maitotilalla on ältään ja tuotosvaiheitaan hyvin erilaisia eläimiä, joilla myös ravitsemukselliset tarpeet vaihtelevat. Optimaalisen kasvun ja tuotoksen saavuttamiseksi eri eläinryhmien tarpeet on huomioidava myös ruokinnan perustan, eli säilörehun tuotannossa. Vain yhdenlaisista karkearehua tuottamalla tuskin saavutetaan paras mahdollinen tulos. Säilörehuanalyysin tavoitearvot antavat hyvät raamit sille, millaista lypsävien lehmien säilörehun tulisi olla. Hyvään tuotokseen lehmä tarvitsee riittävästi energiaa ja valkuaista, mutta myös kuitua. Muista eläinryhmistä samanlaiset vaatimukset säilörehun laadulle on sonneilla, vasikoilla ja alle kahdeksan kuukauden ikäisillä hiehoilla, joilla kasvu on vielä voimakasta.

Liian sulava säilörehu voi tuoda haasteita pötsiterveyden ylläpitämiselle. Heikosti sulava säilörehu vaatii runsaan väkirehutydennyksen, mikä lisää aina myös ruokintakustannusta. Esimerkiksi yhden robotin karjassa ostorehukustannus lisääntyy helposti 50 eurolla päivässä, mikä tekee kuukaudessa jo 1500 euroa.

Umpilehmillä ja tiineillä hiehoilla energiantarve on maltillinen, mutta eläimet tarvitsevat runsaasti pötsintäytettä, joten säilörehussa energiaa tulisi olla 9-10 MJ/kg ka. Hiehot noin kahdeksasta kuukaudesta siemennysikänsä asti ovat ravitsemuksellisilta tarpeiltaan lypsylehmien ja tiineiden hiehojen väliltä.

Umpilehmien kohdalla on huomioitava myös korkean kalsium- ja kaliumpitoisuuden aiheuttama poi-

- Jo viljelysuunnitteluvaiheessa on tiedettävä, mitä rehuja tarvitaan ja kuinka paljon.
- Mieti myös käytännön toteutus: Kuinka säilötään rehut, jotka todennäköisesti syötetään rinnakkain.
- Ota raaka-ainenäytteet kaikista karkearehuista.
- Mieti syöttöjärjestys jo syksyllä.
- Jos säilörehun laadussa tai ruokinnassa on haasteita, hyödynnä viljelysuunnittelijan sekä nurmi- ja ruokinta-asiantuntijoiden osaaminen yhteispalaverin tai tiläkäynnin muodossa.

kimahalvausriski. Apilaiset säilörehut on siis syytä syöttää muille eläinryhmille. Kokoviljasäilörehu on mainio karkearehuvaihtoehto umpilehmille ja tiineille hiehoille, kunhan huolehditaan riittävästä valkuaislisästä. ♦

SINI KUIRI
kotieläintuotannon
asiantuntija

SANNI NIKKOLA
kotieläintuotannon
asiantuntija

SÄILÖREHUN TEOSSA HUONOA TUURIA VAI JOTAIN MUUTA?

SÄILÖREHUN SÄILÖNTÄ on aina hävikkien hallintaa, ja onnistuminen on useiden eri osa-alueiden muodostama kokonaisuus. Taloudellisesti merkittävimmät hävikit eivät tule silmännähdä pilaantuneesta rehusta, vaan ravintoainetappioista ja syönnin heikkenemisestä. Onnistuneen säilörehun avulla sadan lehmän karjassa on mahdollista tienata jopa kymmeniä tuhansia euroja esimerkiksi parempien pitoisuuksien ja maitotuotoksen kautta.

Vaikka emme voi vaikuttaa esimerkiksi vallitsevaan säätilaan, huonoa tuuria ei silti ole olemassakaan. Kyse on säilörehuntuotannon riskien hallinnasta ja riskien toteutumisesta. Riskejä ei voi välttää, mutta niihin voi varautua ja siten minimoida tuotannon tappioita.

Voit kuunnella lisää säilörehuntuotannon riskienhallinnasta, hävikkien taloudellisesta merkityksestä sekä säilörehun tuotantokustannuksesta webinaaritalenteelta Eurot ruokintapöydälle osa 3: Säilörehu. ♦

Tavoitearvot	Lypsävät ja vasikat	Umpi-lehmät	Hiehot
D-arvo, g/kg ka	680-700	600-650	620-650
Raakavalkuainen, g/kg ka	130-160	120-140	> 125
Kuitu, g/kg ka	500-600		
Sulamaton kuitu, g/kg ka	60-90		
ME, MJ/kg ka	10.8-11.2	9-10	9.5-10
OLV, g/kg ka	71-88	70-93	> 70
Kalsium, g/kg ka	3.0-5.0	< 5	
Fosfori, g/kg ka	2.8-3.5		
Kalium, g/kg ka	20-30	< 20	
Magnesium, g/kg ka	2.0-2.5	2.0-2.5	

Paljonko säilörehusi maksaa?

JOKO OLET laskenut mikä säilörehun tuotantokustannus on sinun tilallasi? Tuotantokustannustilastojen mukaan säilörehun keskimääräinen tuettu tuotantokustannus oli 11,8 snt/kg ka ja keskisato 5500 kg ka/ha vuosina 2018-2020. Säilörehun tuotantokustannuslaskelmien merkitys on pelkätään lisääntynyt kotieläintuotannossa. Kaikilla tiloilla ei välttämättä ole enää järkevää kasvattaa tuotantoa, vaan on aika sopeuttaa sitä kannattavuuden parantamiseksi. Kustannuskurin merkitys on siinä korostunut.

LÖYSÄT POIS

Sitä mitä et ole mitannut, et voi myöskään parantaa. Siksi laskelmien tekeminen ja kustannusten tarkasteluun pitäisi olla ensimmäinen askel kan-

nattavuuden arvioinnissa. Säilörehun kustannukset siirtyvät suoraan maidon ja lihan kustannuksiin. Lypsylehmän päivittäisestä rehutarpeesta noin puolet tulee säilörehusta, joten merkittävä osa maidon kustannuksista muodostuu jo pelloilla. Lihanautailoilla puolestaan yli puolet muuttuvista kustannuksista tulee rehuista. Säilörehun 10 snt/kg ka kustannus siirtyy suoraan maitolitraan ja näkyy siellä 5 snt maidontuotantokustannuksena. Vastaavasti sama 10 snt/kg ka rehu-kustannus siirtyy lihakiloon 30 snt:n tuotantokustannukseksi.

Tehokkaimpien tilojen säilörehukustannus oli liki 40 % halvempaa, kuin kalleinta rehua tekevien. Tämä selviää 2016-2018 kerätyn aineiston perusteella. Erityisesti lihatiloilta

konekustannuksista voi muodostua kannattavuuden pullonkaula. Tärkein kustannuksiin vaikuttava tekijä on kuitenkin satotaso. Alhaisilla satotasoilla kustannukset kuiva-ainekiloa kohti nousevat huomattaviksi. Kallista rehusta vasta tuleekin, jos se päättyy ruokintapöydän sijasta tunkiolle.

KUSTANNUKSET TILAKOHTAISIA

ReTee-hankkeessa olemme tarkastelleet täsmälannoituksen ja täydennyskylvömenetelmien vaikutuksia nurmen tuotannon kannattavuuteen. Hankkeessa on korostunut koneketjujen merkitys kustannuksissa. Samoilla menetelmillä ei välttämättä saavuteta eri tiloilla samaa tehokkuutta. Lisäksi yksittäinen muutos rehuketjussa, kuten koneen hankinta tai siirtyminen

yhteiskoneisiin, muuttaa kustannuksia voimakkaasti suuntaan tai toiseen. Esimerkiksi lannoitteiden hinnat, koneketjujen muutokset ja rehusatojen vuotuiset heilahtelut voivat lisätä kustannuksia odottamattoman paljon. Kuluja on helpompi hallita ylläpitävissä tilanteissa, kun tunnetaan lähtötilanne. On siten tärkeää, että tunnet oman tilasi tuotantokustannukset ja suunnitelmat tehdään niiden pohjalta. ♦

ELINA HAUTALA
kasvintuotannon
asiantuntija

Rannan tilalla hyvin suunniteltu on jo puoliksi tehty

Rannan tila Kauhajoen Ikeläjärvellä on merkitty aikakirjoihin jo vuonna 1732. Siitä kertoo viiri rakennuksen katolla. Kantatilan nykyiset omistajat **Johanna** ja **Niko Ranta** ovat omistajina 9. sukupolvi tilan historiassa.

Sukupolvet ovat omalta osaltaan kehittäneet tilaa.

– Viljelyksessä meillä on reilu 175 ha peltoa vuokramaineen. Pelloilla on monipuolinen viljelykierto sisältäen viljojen lisäksi valkuaiskasveja, kertoo Niko Ranta.

– Meillä viljellään ohraa, mallasohraa, kauraa, vehnää ja rypsiä sekä hernettä. Ruis on mukana tasaamassa kevään työhuippuja, mutta se sopii mainiosti aikaisen ohran jälkeen syksyllä kylvettäväksi. Meillä lähtökohtana on tuottaa sellaista viljaa kuin loppukäyttäjät tarvitsee.

ERI OMINAISUUDET

Mallastamoon menevä vilja täytyy olla ominaisuuksiltaan erilaista kuin rehukäyttöön. Mallastuksessa korkea valkuainen on haitaksi,

MEILLÄ LÄHTÖKOHTANA ON TUOTTA SELLaista VILJAA KUIN LOPPUKÄYTTÄJÄ TARVITSEE.

kun taas rehuviljalla siitä on olennainen hyöty.

– Mottonani onkin, ettei rehulaatu voi olla millään tavalla huonompaa. Mikään ei ole niin kallista kuin huono vilja.

Niko suunnittelee asioita etukäteen eli hänellä on jo kylväessä selville mihin sato puinnin jälkeen on menossa.

–Minulla on hyviä kokemuksia hinnan kiinnittämisestä, kos-

ka seuraan muun muassa viljojen kylvöaloja.

KOHTI KASVUKAUTTA

Tulevaa kesää Rannan tilalla odotetaan levollisin mielin. Toivomuksena tosin olisi se normaali kesä, koska tässä on nyt ollut muutama haastava kasvukausi.

Muutama vuosi takaperin syksyllä meni tilalla ruista kylvöön runsaasti. Siitä pystyi päättelemään, että hinta kannatti kiinnittää kylvöajankohdan aikaan. Tilan myyntiin menevien viljojen kuljetusmatka ei ole pitkä, koska ne jäävät omaan maakuntaan suuntana Koskenkorvan Altia ja A-Rehu. Pisimmän matkan tekevät mallasohrat etelään. ♦

PÄIVI KOIVUSALO
kasvintuotannon
asiantuntija

VALKUAISTA PELLOSTA MYÖS RANNAN TILALLA

RANNAN TILA on mukana pilottitilana Valkuaista pellostä -hankkeessa. Pilottitilana he toteuttavat viljelykokeita, joiden avulla kartoitetaan kuinka saadaan nostettua rehuviljan valkuaista taloudellisesti.

– Hankkeissa on mukavaa ja hyödyllistä olla mukana. Ajankohtaisen tiedon hankkiminen on satsaus omaan osaamiseen, mutta ennen kaikkea satsaus tilan tulevaisuuteen, Niko Ranta pohtii.

Rannan tilalla tulevana kasvukautena testataan jaettava tyyppilannoitusta. Lisä-

nä menee vielä puhdas rikki rakeisena. Sinänsä jaettu tyyppilannoitus ei isännälle ole uusi asia, koska hänen ensimmäinen ostamansa kone oli viska.

– Jaettuna täsmälannoituksena lisätyt on annettu jo 10 kasvukauden aikana viljoille. Toimenpiteen Niko suorittaa sääoloista riippuen aika lähellä kaksilehtivaihetta, kuitenkin ennen rikkaruiskutuksia. Kaliumin ja fosforin Niko säätelee kylvöjen yhteydessä siihen mitä viljelysuunnittelu antaa myöden.

Valkuaista pellostä-hanke on kaksivuotinen A-Rehun, A-tuottajien ja ProAgria Etelä-Pohjanmaan yhteishanke. Siinä keskitymme optimoimaan rehuviljan satoa ja laatua, erityisesti keskiössä valkuaispitoisuutta sekä viljelyn taloudellisuutta. Hankkeessa tarjoamme alueen sika-, siipikarja- ja viljatilaille pienryhmä- ja pilottitoimintaa. Hankkeen pienryhmiin mahtuu vielä muutama tila mukaan. Jos kiinnostuit, ota yhteyttä. Hankkeessa kasveina on mukana ohra, herne ja härkäpapu. Jos kiinnostuit, ota yhteyttä paivi.koivusalo@proagria.fi ♦

Laiduntaminen on kustannustehokas juttu

Laiduntaminen lisää eläinten hyvinvointia, sillä on tutkitusti positiivinen vaikutus terveyteen.

Hyvin toteutettu laiduntaminen säästää aikaa, työtä ja rahaa. Laidunnettua rehua ei tarvitse kerätä, säilöä, jakaa navettaan ja kantaa pöydältä rehujäämiä tunkiolle, vaan eläimet hoitavat itse koko ketjun sekä bonuksena lannoituksen. Laiduntaminen lisää eläinten hyvinvointia, sillä on tutkitusti positiivinen vaikutus terveyteen, etenkin sorkkiin ja jalkoihin.

LOHKOJEN SUUNNITTELUA

Laiduntaessa lohkojen koon suunnittelu kannattaa tehdä tarkoin, että saadaan laidun syötettyä mahdollisimman tehokkaasti. Lohkojen kokoon vaikuttaa satotaso ja laidunnettavien eläinten määrä. Hyviä nyrkkisääntöjä on uudelle lohkolle siirryttäessä nurmen korkeus 25-40 cm. Mikäli laidunala on vähän, on osa-aikalaidunnus hyvä vaihtoehto. Monipuolinen laidunseos on tärkeä, koska kesien välillä on vaihtelua.

Laitumen jälkikasvukyky heikenee, jos se syötetään alle 10 senttiseksi. Lohkot kannattaa puhdistusniittää heti syötön jälkeen, jos lohkolle jää korsiintunutta nurmea. Nurmi tarvitsee noin kolmen viikon lepokauden kasvaakseen jälleen syöttökorkuiseksi.

VEDENSAANTI KUNTOON

Hyvätuottoinen lehmä juo helteellä jopa 200 litraa päivässä, joten veden tulisi olla mahdollisimman helposti saavutettavissa: matka juomapisteele saisi olla mieluiten alle 250 m. Painevesijärjestelmä helpottaa isoissa karjoissa työmäärää. Mieti myös, miten vesipisteen ympäristö saadaan pysymään kesän aika kunnossa, jos pistettä ei siirrellä.

VÄLTÄ LÄMPÖSTRESSIÄ

Varmista, että kaikki eläimet pääsevät halutessaan varjoon, hyvä vaihtoehto on myös ottaa hellekaudella eläimet navettaan keski-

päiväksi. Lämpöstressistä kärsivä eläin syö vähemmän karkearehua. Vähentynyt karkearehun syönti laskee maidon pitoisuuksia. Lämpöstressistä kärsineen umpilehmän maitotuotos laskee seuraavalla tuotoskaudella jopa 500-1000 kg. Myös sikiö kärsii lämpöstressistä: kasvu heikkenee sekä kohdussa, että vasikkana, ja lämpöstressi näkyy jopa vasikan ensikkokauden maitotuotoksessa ja poiston todennäköisyydessä. ♦

AULI YLI-RAHNASTO
kotieläintuotannon
asiantuntija

URPU TANNER-KOOPMANS
kotieläintuotannon
asiantuntija

L Aiduntsekkikäynti

- Mietimme ratkaisut tuotantosuunnan mukaan.
- Alussa tehdään laiduntamisen alkukartoitus.
- Käynnillä suunnitellaan mahdolliset opetteluaitaukset ja käytännöt ennen laitumelle pääsyä, kasvit laitumelle, laidunkierrot ja käytännöt.
- Aidat, vesipaikat ja kulkureitit tai eläinten kuljetukset käydään myös läpi.
- Mietitään haasteita ennakkoon ja koitetaan varautua niihin etukäteen. Se helpottaa käytännön toteutusta.

Laiduntsekki oli lähtölaukaus laidunnukselle

PENNAN TILALLA Töysässä lehmät olivat laiduntaneet aiemmin, mutta se loppui ajan puutteen ja eläinten karkailujen vuoksi. Vuosi sitten **Sami ja Outi Pennala** halusivat laidunkäynnin sorkkaterveyden parantamisen ja maidontuotannon imagon takia.

- Käynnillä käytiin läpi lohkot, aidat, kulkuväylät, nurmikasvit, rikkakasvit, vesi ja kivennäiset. Mitä tavoitteita oli ja miten ne toteutetaan. Sähköpostiin laitettiin yhteenveto ja suunnitelma laidunnukseen, kertoo kotieläintuotannon asiantuntija **Auli Yli-Rahnasto**.
- Asiakas sai käynnistä monta hyvää apua aitaamisvaihtoehtoihin. Lehmät laitettiin viime kesänä aamulla laitumelle ja iltalypsyllä tuotiin sisään. Talvella jatkettiin ulkoilua keran viikossa muutaman tunnin ajan kerralla.

Sorkkahoitaja huomasi syksyllä eron sorkkien kunnossa. Kevättalvella sorkkahoitaja kertoi tapahtuneen huiman parannuksen sorkkaterveydessä. Nyt suunnitelmissa on pysyttävä sähköpaaluista hiehoille tukeva harjoitusaitaus ensi kesäksi.

- Lämpimästi suosittelun Laiduntsekkiiä. Käynti kannatti ottaa. Eikä se maksanut paljon, kun sen sai vielä Neuvo-rahalla, kertoo Outi Pennala. ♦

Kysy lisää:

- ▶ **Auli Yli-Rahnasto**
maitotilat, puh. 040 5262467
- ▶ **Urpu Tanner-Koopmans**
emolehmätilat, puh. 040 1848166

SEIJA PERASTO / terveydenhuoltoeläinlääkäri / maitotilat / ProAgria Etelä-Pohjanmaa / p. 043 824 8030

Eläinlääkärin palota

Kuuntelin tässä taannoin ETKO-hankkeen seminaaria sorkkasairauksista. Minulle uusi asia oli se, että kantasyöpymät voivat olla jo pahamaineisen DD:n (digital dermatitis) eli sorkka-alueen ihotulehduksen esiaste. Olen toki tiennyt, että kantasyöpymät voivat olla tartunnallisia. Monesti karjaan ilmaantuu kantasyöpymiä, ja sitten kohta esiintyy muitakin tartunnallisia sorkkasairauksia, kuten sorkkavälin ihotulehdusta, ajotulehduksia ja DD:täkin. Sorkkasairauksien toisistaan erottaminen on joskus hankalaa, koska samassa sorkassa voi olla montakin löydöstä.

PARASTA ENNALTAEHKÄISYÄ on hoitettava tai hoitaa asiantuntemuksella omien lehmien sorkat esimerkiksi aina umpeen mentäessä ja 1-3 kk poikimisen jälkeen. Kantoja ja valkoviivan repeämiä

täytyy avata puukolla ja holvauksia tehdä, jotta sorkkaväli pysyy avoimena ja pystyy tuulettumaan. Jos sorkkaväli on aina kostea, pystyvät tautia aiheuttavat bakteerit paljon paremmin lisääntymään ja leviämään, kun sorkka-alueen iho on koko ajan kosteuden ja lannan takia ärsyttyneenä. Pahimmillaan sorkan välissä on jopa avohaava, joka siis on koko ajan likainen. Ei ole ihme, jos lehmäkin soluttaa siinä tilanteessa.

MITÄ MUUTA voi tehdä, jos omassa karjassa todetaan DD:tä tai jotain muuta tarttuvaa sorkkasairautta? Käytävien kuivuus on keskeistä. Voidaanko navetan ilmanvaihtoa tehostaa niin, että käytävät kuivuvat paremmin? Sekoittimilla, lisäsuuletusaukoilla, lisäpoistoilla, verhoseinillä, avattavilla kenoikunoilla yms. Haasteellisinta on monesti käytävien kuivuus avokoururatkaisuissa, joihin jää neste-

lammiikoita. Ovatko kaadot oikein, toimiiko virtsan erotus? Erityisesti ruokinta-aidan viereinen käytävä on tärkeä, koska siinä lehmät seisoskelevat. Ovatko parret riittävän isot ja kuivat, jotta lehmä voi 10 sekunnin sisällä parteen noustuaan mennä maate, vai jääkö lehmä seisoskelemaan takajalat märälle lantakäytävälle? Voidaanko järjestää ulkoilumahdollisuus ainakin kesällä ja mieluiten myös talvella? Onko ylitäyttöä? Monessakaan lypsosastossa ei voi pitää niin montaa lypsylehmää kuin on maakuuparsia. Kroonikoista kannattaa myös luopua taudin ehkäisemiseksi, jos ne eivät parane hoidoilla.

YKSI TÄRKEÄ ennaltaehkäisy näkökulma on hiehojen olosuhteiden miettiminen sorkkaterveyttä tukevasti. Ovatko hiehot koko elämänsä ennen poikimista pehmeällä ja kenties märällä pohjalla, ja muuttavat poikimi-

sen lähestyessä betonille? Sorkka ei kestä muutosta vaurioittumatta, kun pehmeällä pohjalla sorkka venähtää normiasennosta ilman sorkkahoitoa liian pitkäksi. Toinen ongelma ovat myös epätasaisuudet tai liian isot raot hiehojen ritiläpalkeissa, jotka aiheuttavat sorkkavikoja, mistä voi myöhemmin kehittyä esimerkiksi kierresorkka.

SORKKIEEN HOITON panostamalla saa muitakin terveyshyötyjä. Kosteus ja huonot jalat saattavat olla myös jatkuvan piilevän utareutulehduksen syy. Kipeillä jaloilla on myös vaikea hyppiä kiimassa tai käydä riittävästi syömässä ruokintapöydän ääressä. ♦

Voit lähettää lisää kysymyksiä nautojen terveyteen liittyen osoitteeseen: seija.s.perasto@proagria.fi

Tee tilallasi tulosta!

Hoida viljelysuunnittelu kätevästi Suomen suosituimmalla viljelysuunnitteluohjelmalla Wisulla

- Smart Farming -moduuli ISOBUS-yhteensopiville koneille
- WisuLinkki – uusi langaton tiedonsiirto
- Selainpohjainen ohjelma toimii kaikilla päätelaitteilla
- Lohkokirjanpito ja viljelymuistiinpanot
- Lannoitussuunnittelu ja viljelykierto
- Luotettava tietoturva

Kokeile
veloituksetta!
minunmaatilani.fi

Minun
Maatilani
OHJELMISTORATKAISUT

Puuntuottaja omistatko kuusitukkivaltaista metsää?

Lapuan Sahan puunhankinnasta vastaa EPM Metsä Oy, jota omistaa sahan lisäksi EPV Energia Oy.

Tukkipuu on koronasta huolimatta hyvässä hinnassa! – Kysy tarjous puunostajaltamme.

www.epmmetsa.fi tai puhelin 044 712 1335

EPM Metsä
Paikallista puun käyttöä

LAPUAN SAHA
LAPUA SAWMILL LTD FINLAND

Hiilijalanjäljen metsästys maitotilalla

Oletko jo tutustunut ohessa olevaan hiilikartoituslomakkeeseen tilallasi? Teimme Mainio Maito – Allatiders Mjölck -hankkeen pienryhmissä kartoitusta asiasta saadaksemme selville, missä oikein mennään kullakin painopistealueella. Mietimme ryhmässä toteuttamistoimenpiteitä, joilla hiilijalanjälkiä saadaan pienennettyä.

Olemme oppineet maitotilojen kanssa, ettei hiiliviljely ole tähtitiedettä, mutta ei myöskään suoraviivaista muottiin sidottua toimintaa. Hiiliviljely on normaalia viljelystä seuraavilla vaatimuksilla:

- annetuille tuotantopanoksille pitää tulla katetta
- toiminta on suunnitelmallista
- viljelyn pitää parantaa maan rakennetta ja lisätä multavuutta
- maan kasvukunnon pitää parantua

RUNSASTA SÄILÖREHUA

Hiiliviljelijän lehmä ei rouskuta mustaa hiiltä, vaan runsasta säilörehua. Hiilen on tarkoitus jäädä peltoon ja se tapahtuu maalaisjärkeen käyväällä viisaalla viljelyllä.

Viljelijä sitoo oikeasti peltoihin hiiltä ja siksi maamies ylenetään ilmastotarkkailijaksi. Moni osatekijä on maataloilla jo erinomaisessa kunnossa ja viljelijöiden tarvitsee enää tiedostaa mahdollisuutensa asiassa.

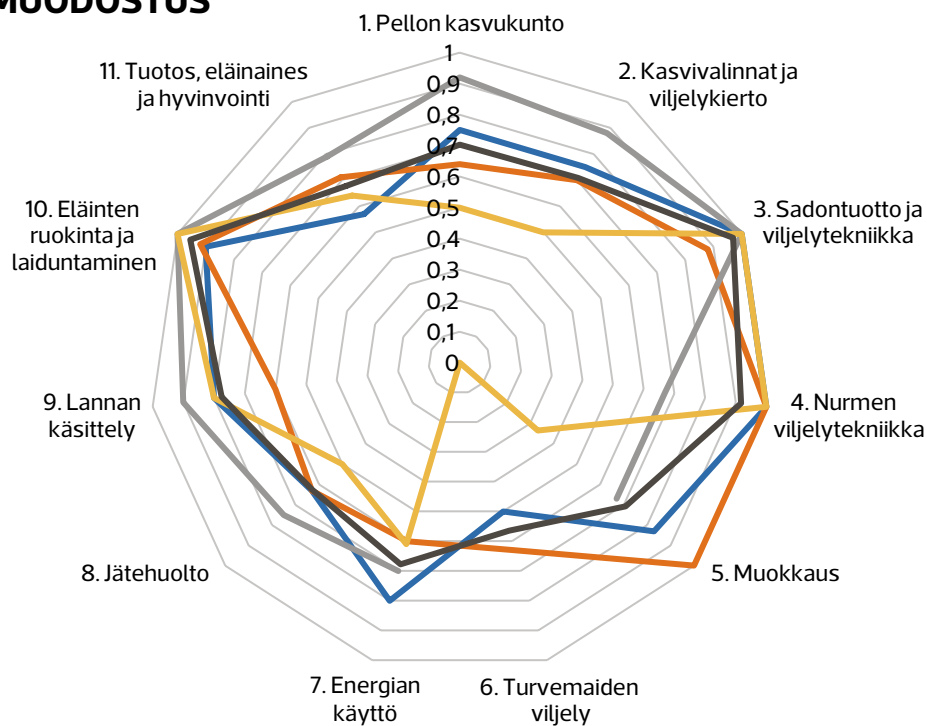
HIILI JA PELTO

Ihan tuosta vaan ei hiili silti sitoudu

HIILIJALANJÄLJENMUODOSTUS

Mitä pienempi arvo (0-1), sitä enemmän on kehitettävää, kun mietitään hiilijalanjäljenmuodostusta.

- tila 1
- tila 2
- tila 3
- tila 4
- keskiarvo

peltoon. Sidonnan ehtona on kova kasvu ja pitkä yhteyttämisäika. Tätä vaatimusta ei pystytä täyttämään, jos pellon rakenne ei ole kunnossa. Siksi peräänkuulutetaan monipuolista viljelykiertoa, laajajuurisia kasveja, hallittua muokkausta, minimoitua mustan maan aikaa ja minimoitua pellon talleusta.

LEHMÄ ERINOMAINEN APURI

Viljelijän erinomaisena apuna pidetään lehmää, joka jalostaa ihmiselle vähäarvoisen nurmen arvokkaaksi energiaksi ja valkuaiseksi. Lehmältä riisuttiin ilmastorosvon viitta ja päinvastoin osoitetaan naudan olevan hiilensidonnainen seppelöimätön sankari. Seppelöimätömäksi se kyllä taitaa jäädä, sillä mi-

täpä hyödyttää jakaa kunniaseppeleitä sellaiselle, joka ne söisi! ♦

TIINA SOISALO
Mainio Maito –
Allatiders Mjölck -hanke

Ajankohtaista lammastiloille

Laidunnuksen ja nurmentuotannon onnistuminen ovat lammastalouden avainasemassa. Vuoden tulos on nopeasti hukattu, jos laidunkausi epäonnistuu, karitsat eivät kasva ja pahimmillaan sitkeitä terveysvaivoja (lue ripulipyylyjä!) on hoidettava. Onnistuneen laidunnuksen edellytys on hyvä suunnittelu ennen käytännön toteutusta. Parhaimmillaan laiduntaminen tarkoittaa alhaisia rehustuskustannuksia, terveitä eläimiä ja tyytyväistä lampuria. Myöskään säilörehun korjuussa onnistuminen ei ole yhdentekevää; sen mitä kesällä korjaat, syötät lampaille koko pitkän talven! Nurmella on siis väliä ja siihen

voit itse vaikuttaa.

Tehokkaasta laidunuksesta on saatavilla tallenne. Aiheena tallenteessa mm. kuinka saada laidunnurmet riittämään koko kesän, vinkkejä siementen valintaan, näkökulmaa hiiliviljelyn ja maan kasvukunnon kannalta, sekä käytännön kokemuksia laiduntamisen onnistumisesta

ja rypsiä laidunkasvina.

Tulevissa kevään webinaari-koulutuksissa perehdytään luonnon laidunukseen, erikoiskasveihin lampaiden laitumessa sekä karitsan ruokintaan sisä- ja ulkoruokintakaudella. Pienryhmillä jatketaan kasvukaudella; pienryhmiin voi edelleen ilmoittautua. Tulossa on kolme tapaamis-

kertaa, joissa paneudutaan lammastilan tärkeimpään eli nurmeen. Lähde mukaan kasvattamaan pääomaa; omaa osaamista ja eihän siitä haittaa olisi, jos karitsat tepastelisivat teuras-kokoisina, suoraan laitumelta jatkojalostajan kyytiin!

Menestyksestä laidunkautta, tavataan koulutuksissa! ♦

SINI SILLANPÄÄ
kotieläintuotannon
asiantuntija, lammasta
vuohituotanto

VILJAVUUSTUTKIMUKSEN TULOKSET KOLMESSA VIKOSSA ilman lisämaksua

Hyödynnä veloituseton näytteiden keräilypalvelumme n.130 eri maatalouskaupasta:

www.eurofins.fi/agro/yhteystiedot/

eurofins

Agro

P. 015 320 400 • PL 500 (Graanintie 7) • 50101 Mikkeli
P. 044 5885 262 • Nuottasaarentie 17 • 90400 Oulu

www.eurofins.fi/agro • viljavuuspalvelu@eurofins.fi

AMMATTIKIRJALLISUUTTA TAI TYÖHAALAREITA VAILLA?

Tilaa ne ProAgrian verkkokaupasta.

► www.proagriaverkkokauppa.fi

Sulkyn pintalevittimet nyt NHK:lta

Sulkyn pintalevittimet tarjoavat käyttäjälleen tarkkuutta ja suorituskykyä samassa paketissa. Niiden huipputeknologian avulla säästät lannoitekustannuksissa.

Kysy tarjous lähimmältä NHK-työkonemyyjältä.
Yhteystiedot www.nhk.fi

NHK.fi

Maveplan

Maveplan tarjoaa peltojen laadukkaat kuivatussuunnitelmat. Teemme tilakohtaiset sekä useita tiloja käsittävät kuivatusratkaisut.

> Salaojasuunnitelmat

Kokeneet salaojasuunnittelijamme tekevät salaojasuunnitelmat tilan tarpeisiin sopivaksi.

> Salaojakartat mobiililaitteisiin

Ojien paikantaminen helpottuu ja kartat kulkevat mukanasi kännykässä

> Valtaoja- ja putkitussuunnitelmat

Valtaojien kunnostushankkeiden suunnittelu ja putkitussuunnitelmat.

Ota yhteyttä lähimpään asiantuntijaan, me palvelemme.

> **Laakso Juha** 040 5237 592
> **Ylikantola Juha** 043 8258 510
> **Pyyluoma Jarkko** 043 8273 585
> **Keltto Markku** 040 7309 820

Pohjustamme unelmia

www.maveplan.fi

Kotieläintuet vuonna 2021 C1-C2 alueella 15.4.2021 tiedon mukaan

	1) EU-nautapalkkio €/eläin/vuosi	1) EU teuras-karitsa ja -kilipalkkio/eläin	2) Pohjoinen tuki €/eläin-yksikkö/vuosi	2) Pohjoinen tuki €/eläin-yksikkö/v	5) Pohjoinen tuki/eläin/vuosi	5) Pohjoinen tuki/eläin/vuosi	2) Pohjoinen teuraseläin tuki €/eläin
Tukialue	C1-C2	C1-C2	C1	C2	C1	C2	C1-C2
Sonni 3)	145		651	651	391	391	
Emolehmä	120		397	397	397	397	
Emolehmähieho 4)	120		397	397	238	238	
Teurashieho							318
Uuhi 6)			363	369	73	74	
Teuraskaritsa 7)		25					
Kuttu 8)			761	780	152	156	
Teuraskili 9)		25					
Maito senttiä/kg 1)			7,3	8,0			

*) Lopullinen tuki senttiä/kg päätetään alkuvuonna 2022 ja maksetaan mahdollista ns. "jälktilää".

1) Vna:an asetus v. 2021 lypsylehmä-, nauta-, uuhi- ja kuttupalkkioista, teuraskaritsa- ja teuraskilipalkkioista sekä peltokasvipalkkioista.

2) Valtioneuvoston asetus vuodelta 2021 maksettavasta pohjoisesta tuesta

3) Sonnien tukikelpoisuusaika pohjoisessa tuessa sama kuin EU-palkkiossa, 6–20 kk, tukeen oikeuttavia ey:tä ei kerry 20 kk:n jälkeen.

4) Emolehmähiehoilla ei enää EU-palkkiossa 40 %:n enimmäismäärärajoitusta, vaatimuksena rotu ja käyttötarkoitus.

5) Tuki laskettu 6–20 kk ikäistä sonnia ja 8–24 kk emolehmähiehoa kohden, jotka 0,6 ey.

6) Lampaille C-alueella vain pohjoinen tuki. Ei enää uuhikiintiötä eikä pitoaikoja, mutta uuhia pitää olla keskim. 4,0 ey eli 20 eläintä. Tukea maksetaan korkeintaan v. 2021 syntyneiden karitsoiden lukumäärää vastaavalle uuhimäärälle

7) Maksetaan v. 2021 teurastetuista enintään 12 kk:n ja vähintään 18 kg:n teuraspainoisista karitsoista.

8) Vuohia vähintään keskim. 20, oltava maidontuotantoa keskim. 400 litraa/vuosi. Maidontuotannosta on pidettävä kirjanpitoa päivittäin

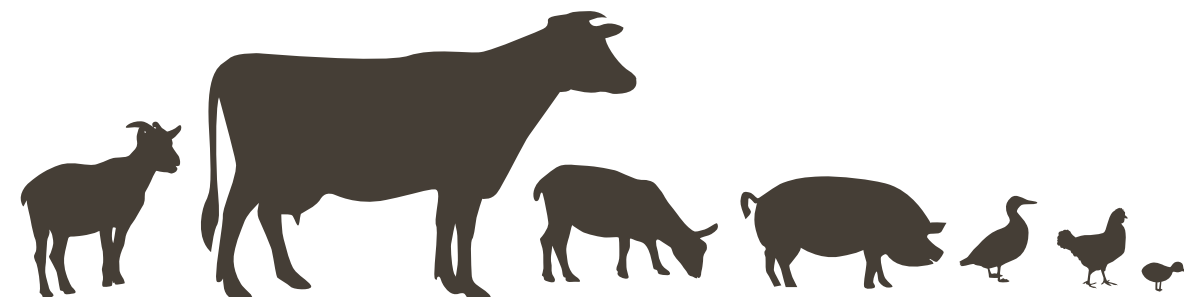
9) Maksetaan v. 2021 teurastetuista enintään 12 kk:n ja yli 10 kg:n teuraspainoisista kileistä

Hevosille ei enää makseta pohjoista tukea. Hevoset kerryttävät kuitenkin eläinyksiköitä luonnonhaittakorvauksen kotieläinrotukseen sekä sika-siipikarjan tuotannosta irrotettuun tukeen.

Sika-siipikarjalouden tuotannosta irrotettu tuki euroa/viitemääräyksikkö		
	C1	C2
Viitemääräyksiköt 1-146	164	
Yli 146 menevät yksiköt	54	
Viitemääräyksiköt 1-170		143
Yli 170 menevät yksiköt		46

Sika-siipikarjan tuotannosta irrotettu tuki edellyttää, että tilalla on sika-siipikarjatuon viitemäärä.

Tuen ehtona on, että tilan keskimääräinen eläintiheys v. 2021 on vähintään 0,35 ey/ha eli v. 2021 eläinyksiköiden suhde vuoden 2021 peltoalaan on vähintään 0,35 ey. Eläinyksikölaskentaan käyvät muutkin kotieläimet kuin siat ja siipikarja.

Pohjoisen tuen eläinyksikkökertoimet 2021	
Eläin	Eläinyks.
Sonnit 6–20 kk	0,6
Lehmät, muut naudat yli 2 v	1
Muut naudat 6 kk-alle 2v	0,6
Lampaat, uuhet	0,2
Vuohet, kutut	0,2

Luonnonhaittakorvauksen (LHK) ja ss-tuen ey-kertoimet	
Sonnit, härät, lehmät, muut naudat yli 2 v	1
Sonnit, härät, muut naudat 6 kk-alle 2v	0,6
Sonnit, härät, muut naudat alle 6 kk	0,4
Emakot	0,5
Muut siat	0,3
Vieroitettut porsaot 0–3 kk, ikäluokasta 2/3	0,3
Karjut	0,3
Lampaat, uuhet	0,2
Pässit	0,2
Karitsat yli 3 kk	0,06
Vuohet, kutut	0,2
Pukit	0,2
Kilit yli 3 kk	0,06
Muu siipikarja (kalkkunat)	0,03
Muu siipikarja (hanhet, ankat sorsat, fasaanit)	0,03
Broilerit	0,007
Munivat kanat	0,014
Emolinnut	0,03
Emolinnut (broileri)	0,02
Emolinnut (kalkkuna)	0,05
Hevoset yli 6 kk	1
Ponit yli 6 kk	1

Siipikarjalla ja hevosilla kuukausittainen kirjanpito, joka toimitettava kuntaan alkuvuodesta 2022

Arvio pinta-alatuista vuonna 2021 C1 ja C2-alueella Tukitasot ovat arvioita, tasot voivat tarkentua kun lopulliset alat ovat tiedossa.

	Ohra, kaura, vehnä, peruna, nurmet ym.	Ruis	Tattari, maissi, kuitupellava, kuituhamppu ym.	Rypsi, rapsi, herne + muut valk. kasvit	Valkuaiskasvut (Viljaa alle 50%)	Tärkkelysperuna	Sokerijuurikas	Kumina ja muut siemenmausteet	Avo-maan vihannekset	Moniv. Puutarhakasvit	Suoja-vyöhyke-nurmi (max. 25%)	Luonn. hoito-peltonurmi (max. 5%)	Mmp lintu, riista, maisema, niitty (max. 15%)	Kesanto (max. 25%)
Perustuki	106	106	106	106	106	106	106	106	106	106	106	106	106	106
Viherryttämistuki	64	64	64	64	64	64	64	64	64	64	64	64	64	64
Peltokasvipalkkio		75		115		550	125							
Luonnonhaittakorv., kasvitila	242	242	242	242	242	242	242	242	242	242	242	242	242	242
Luonnonhaittakorv., kotieläintila	302	302	302	302	302	302	302	302	302	302	302	302	302	302
Ympäristökorvaus, rav.t.pide	54	54	54	54	54	54	54	200	200	200	450	100	300	
Sokerijuurikkaan kans. tuki							350							
Pohjoinen tuki		75	75	75	45	100	100		350					
Yht., kasvitila	466	616	541	656	511	1116	1041	612	962	612	862	512	712	412
Yht., kotieläintila	526	676	601	716	571	1176	1101	672	1022	672	922	572	772	472
Kans. Pohj. nuoren viljelijän tuki	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50				
EU:n nuoren viljelijän tuki	82	82	82	82	82	82	82	82	82	82	82	82	82	82
C2-alueen yleinen hehtaarituki	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10				

Eräitä ympäristökorvauksen valinnaisia lohkoittaisia toimenpiteitä

(Toimenpiteisiin voi sisältyä maksurajoituksia)

Säätökastelu	250	€/ha
Lietelannan sijoittaminen	40	€/ha
Org. aineksen kierrättäminen	40	€/ha
Säätösalaajutus	70	€/ha
Kerääjäkasvit	100	€/ha
Talviaikainen kasvipeitteisyys	4 - 54	€/ha
Saneerauskasvit	300	€/ha

NUKU YÖSI RAUHASSA

Tukiturva-palvelumme antaa sinulle varmuutta ja turvaa valmistautuessasi tukivalvontaan. Lisäksi saat kätevästi kännykkääsi uutukset tukien kannalta tärkeistä päivämääristä ja tekemisistä. Palvelun tarjoamme vain tukihakupalvelujemme asiakkaille. Hyödynnä palvelumme ja nuku yösi rauhassa. Tukihakuasiakkaaksemme pääset ottamalla meihin yhteyttä. Yhteystiedot takakannessa. ♦

Pysyvästi tilapäisesti viljelemätön

TÄMÄN VUODEN tukimuutoksissa on jälleen muutama seikka, joka kannattaa huomioida. Tästä vuodesta eteenpäin tilapäisesti viljelemätömän alat ovat suurennuslasin alla. Tulkintaa on tarkennettu siten, että tilapäisesti viljelemätön ala pitää olla otettavissa helposti viljelyyn. Tarkoittaen esimerkiksi sellaista tilannetta, missä pellolle on rakennettu litesäiliö, tuotantorakennus, hevosten harjoittelurata tai muu vastaava mitä ei voi enää "helposti" ottaa viljelykyttöön, niin sellaiset alat kannattaa nyt tämän

kevään päätukihauassa poistaa täysin maatalouskäytöstä ja siirtää mahdollisuuksien mukaan korvauskelpoisuus muualle. Huomioithan että korvauskelpoisuuden siirron alaraja on tiputettu 20 aariin! ♦

NIKO LUIKKU
liiketoimintapäällikkö

Hävitystyöllä eroon jätti- palsamista

Nyt hihat ylös ja hommiin torjumaan jättipalsamia. Työtä on tehtävä suunnitelmallisesti, jotta tuloksia saa aikaan.

Jättipalsamit voivat olla yli kolmimetrisiä. Useimmiten kasvi on kuitenkin noin 1,5 m korkea. Jopa pienet, alle 10 cm korkeat yksilöt kukkivat ja muodostavat siemeniä. Jättipalsami tuottaa runsaasti siemeniä.

Siemenet eivät kellu vedessä, vaan uppoavat pohjaan. Monet kasvustot ovat saaneet alkunsa kun puutarhajätteitä on kuljetettu luontoon tonttien ulkopuolelle.

Kauhajoen Hyypänjokilaaksossa ja Kurikan Pitkämänuoman ympäristössä jatketaan perusteellista jättipalsaminen hävitystyötä vielä tämä kasvukausi. Työ on osa Inspect-hanketta. Lue lisää: ► www.proagria.fi/inspect ◆

TIINA PELTONEN
kotieläintuotannon asiantuntija,
Inspect-hanke

TUNNISTA

- Jättipalsami on yksivuotinen meheväärtinen ruoho.
- Kasvin lehdet ovat sulkeita ja tiheästi hammaslaitaisia.
- Kukat ovat useimmiten vaaleanpunaisia.
- Kasvin hedelmä on litumainen kota. Se repeää kypsänä herkästi, ja sen runsaat siemenet lentävät monien metrien, jopa seitsemän metrin päähän.

TORJU

Jättipalsami uudistuu vain siemenistä, joten kasvustojen hävittäminen perustuu siihen, ettei uusia siemeniä ehdi muodostumaan.

- **KITKEMÄLLÄ**
Torju pienet kasvustot kitkemällä kasvit ennen kukintaa.
- **NIITTÄMÄLLÄ**
Torju laajat kasvustot niittämällä. Niiton joutua uusimaan kasvukauden aikana, sillä jättipalsamin uudistumiskyky on suuri.

Ilmainen kotiesittely!

Sähkökooterit
BS-Motors Oy
Bros Salo, 040 6828 001
bsmotors.fi

Uusia kuminan sopimus- viljelijöitä tarvitaan

KUMINA ON erikoiskasvi, joka sopii hyvin lakeuksille. Kumina voidaan kylvää kasvukauden alussa ja puinti alkaa yleensä ennen viljan puimista. Kumina ei tuota satoa kylvövuonna. Monivuotisena kasvin se voi teoriassa tuottaa satoa useita vuosia. Kuminaa viljellään yleensä kaksi satovuotta peräkkäin, koska rikkakasvien määrä lisääntyy viljelyvuosien mittaan. Vilja on hyvä kasvivalinta kuminan perään, sillä viljasadot ovat osoittautuneet huomattavasti suuremmiksi kuminakasvuston jälkeen.

VILJELYVAATIMUKSET
Kuminaa kylvetään usein kymme-

nelle hehtaarille. Se menestyy parhaiten kalkituissa maassa, jonka ojitus on hyvässä kunnossa. Tärkeintä on huolehtia rikkakasvien torjunnasta, koska rikkaiset kasvustot heikentävät sadon laatua. Siemenmäärä on 15-20 kg/ha ja siemenkustannus itävyydestä riippuen noin 2,50 €/kg. Sertifioitua siementä ja viljelyneuvontaa saa Caraway Finlandista.

Carawayn sopimusviljelijöillä ei ole minimisopimuspinta-alavaatimusta. Jos kiinnostut sopimus-tuotannosta, kysy lisää Caraway Finland Oy, puh. 06 2243 66. ◆

KUMINAN VILJELYN HYÖDYT

- Markkinat vetävät, myös pienempiä määriä ostetaan
- Erinomainen lisä viljelykiertoon: kuminalla on kuohkeuttava vaikutus maaperän rakenteeseen, se estää tiivistymistä, hyödyttää maaperän mikrobielämää ja lisää humuspitoisuutta
- Kumina on ilmastoystävällinen: se sitoo tehokkaasti hiiltä
- Ei vaadi koneinvestointeja, tasoittaa työhuippuja.

Salaojituspalvelut nyt Maveplanista

MAATALOUDEN KUIVATUS- ja vesitaloussuunnittelupalveluita saat Etelä-Pohjanmaalla nyt Maveplanista. Siellä sinua palvelevat ProAgriasta tutut Markku Keltto, Juha Laakso, Jarkko Pyyliuoma ja Juha Ylikantola. Asiantuntemus ja vuosikymmenten kokemus takaavat sen, että Maveplanin palveluilla varmistat maaperäsi hyvän kasvukunnon ja parannat viljelyvarmuutta. Se tarkoittaa parempia tuottavuusedellytyksiä niin karjataloudelle kuin kasvinviljelyllekin. Maveplan suunnittelee joka tilanteeseen tehokkaat ja tarkoituksenmukaiset kuivatusratkaisut. Näin viljelytoiminnalle saadaan luotua mahdollisimman suotuisat olosuhteet. Palveluihin kuuluvat niin valtaoja- kuin sala-ojasuunnittelukin. Autamme maanomistajia ojitusyhtiön perustamiseen ja ojitustoitituksen käynnistämiseen liittyvissä asioissa sekä tilusvaihtojen ja tilusjärjestelyjen käynnistysvaiheessa. Lue lisää: ► www.maveplan.fi ◆

Nostajat palveluksessanne!

- Henkilökori
- Koura
- Haalaukskalusto
- Levityspalkit
- Imukupit ym.

Muista myös konekuljetuspalvelumme monipuolisella lavettikalustolla

Kuljetus & Nosto
HARJU OY
kuljetusharju.fi | nostoharju.fi
Puh. 0400 664 904

**TRAKTORINOMISTAJAN
RENGASKAUPPA**

KYSY TARJOUS!

Tuomisentie 6, Härmä P. (06) 4845 175
Soita tai tule käymään!

HÄRMÄNPELTO OY

**TRAKTORIN VARAOSAT JA
TYÖKONEIDEN KULUTUSOSAT!**

Tervajoelta hydraulikka-palvelut

TAHWA
Kiillette 1, Vaasa
ma-pe 8-17, la 9-14
0207 343 480

Tervajoen Autohuolto Oy
Autokuja 6, Tervajoki
ma-pe 8-17, la 8.30-14
06 4787 000

Puhelun hinta 0207-alkuiseen numeroon lanka- ja matkapuhelimesta 8,35 snt/puhelu+16,69 snt/min (alv 24%)

Resurs Bank

Lietesäiliöelementit
Lietekuiluelementit
Laakasiiloelementit
Ruokintakourut

**JB JA-KO
BETONI**
JAKOBETONI.FI

JOHAN BAST
044-2942350
johan.bast@jakobeton.fi

FINDOOR
KÄÄNTEENTEKEVIÄ OVIA

Kotimaiset taitto-ovet
Maatiloille, halleihin,
viljankuivaamoihin, pesukaduille...

☎ 0400 384 939 ✉ findoor@findoor.fi 🌐 www.findoor.fi

- POHJATUTKIMUKSET
- MAANRAKENNUSTÖIDEN SUUNNITTELU
- VIHERSUUNNITTELU

OTA YHTEYTTÄ:
www.aluetaito.fi
0408383281

Tieteestä **TIETOA**

Ilmaista 2021!

Järjestetty viljavuusnäytteiden kuljetus
yli 90 keräilypaikasta **23.3.-15.6.21!**
Keräilypisteet osoitteesta www.hortilab.fi

Huom!

Tilaa viljavuustutkimuksesi kätevästi
Tilauspalvelumme kautta, www.hortilab.fi!

Meiltä!

SUOMALAINEN ASiantunteva PALVELU!

Hortilab AB OY

Oy Hortilab Ab, Vasavägen 41, 64200 NÄRPIÖ

☎ 06-347 4250 • hortilab@hortilab.fi • www.hortilab.fi

Katso pätevyysalue www.finas.fi

Hoida
Mela-turvaasi
helposti verkossa
mela.fi/
asiointipalvelut

Turvaamme arkeasi, tuemme työtäsi!

Tutkimuksia **PELLOLTA PÖYTÄÄN**

Tutkimme

- * maa- ja lantanäytteitä
- * elintarvikkeita * vesiä * rehuja

Valtakunnan edullisimmat viljavuustutkimukset.
Perustutkimuksen hinta **11,20 eur** (Alv 0%)
Kaikille ProAgrian jäsenille **-10%**
Liitä tämä ilmoitus tilauksesi mukaan saadaksesi alennuksen.
Ohjeet SeiLabin tuloksien siirrosta
Wisu-ohjelmaan sekä Postin lähetystunnukset
löydät seilab.fi -sivustolta.

Seinäjoki	Haapavesi	Kauhajoki	Salo (Perniö)
Vaasantie 1 60100 Seinäjoki (06) 4255 707	Teknotalo 1 A 86600 Haapavesi 0400 216 057	Topeeka 47 H 61800 Kauhajoki 046 8511 352	Korvenkyläntie 201 25170 Kotalato 050 4386 197